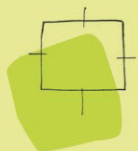
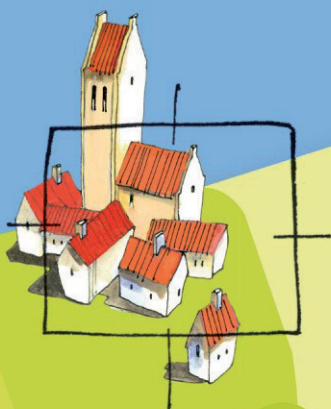

Advies Natuurwaarden Sylsbrêge en
noordelijke randweg Jirnsum

BügelHajema

Plek voor ideeën

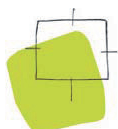
Advies Natuurwaarden Sylsbrêge en noordelijke randweg Jirnsum

Inhoud

Rapport + bijlagen

19 juni 2013

Projectnummer 025.00.08.10.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	10
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	13
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	13
3.2	Streekplan - Natuur	14
4	Soortenbescherming en effectbepaling	17
4.1	Vaatplanten	17
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	18
4.3	Zoogdieren - overige	19
4.4	Vogels	20
4.5	Amfibieën	20
4.6	Reptielen	21
4.7	Vissen	21
4.8	Dagvlinders	22
5	Conclusies en consequenties	23
5.1	Beschermde gebieden	23
5.2	Beschermde soorten	23
5.3	Uitvoerbaarheid	24
6	Bronnen	25
6.1	Veldbezoek	25
6.2	Gegevens	25
6.3	Literatuur	25

Bijlagen

Inleiding

1

De gemeente Boarnsterhim wil in samenwerking met de provincie Fryslân (in het kader van het Fries Merenproject) de bestaande brug in de Grouwsterdyk in Jirnsom vervangen voor een nieuwe brug. De nieuwe brug komt iets noordelijker te liggen dan de bestaande brug. Daarnaast heeft de gemeente plannen voor een nieuwe noordelijke randweg. De randweg zou vanaf de nieuwe brug in noordwestelijke moeten komen te liggen om vervolgens op de Rijksweg aan te sluiten.

AANLEIDING

De plannen passen niet binnen het vigerende bestemmingsplan. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in onderstaande figuur.

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied

OPZET VAN HET RAPPORT	<p>Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen. - Beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden. - Conclusies en consequenties.
INFORMATIE	<p>De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestaande bronnen, zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites; - verkennend veldbezoek, waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.
BEOORDELING	<p>Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Het is mogelijk dat het onderzoek aantoont dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is.</p>
BEVINDINGEN	<p>Tot slot worden in het hoofdstuk “Conclusie en consequenties” de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.</p>

Plangebied en voorgenomen plannen

2

2.1

Ligging

Het plangebied heeft betrekking op de brug Sylsbrêge, een perceel agrarisch grasland en een parkeerterrein. Het geheel is gelegen aan de noordoostzijde van het dorp Jirnsom (gemeente Boarnsterhim).

JIRNSUM

Figuur 2. Luchtfoto omgeving plangebied (bron: Google Earth)

2.2

Huidige situatie

De bestaande Sylsbrêge ligt in de weg Grouwsterdyk en over de overgang van de wateren De Boarn (zuidzijde) en Wide Grou (noordzijde). De brug betreft eigenlijk twee naast elkaar gelegen bruggen; één voor fietsers (staal en hout) en één voor autoverkeer (beton en baksteen). Ter plaatse is een oeverbeschoeiing met een betonnen rand aanwezig die aan de noordzijde overgaat in een natuurlijk oeverzone.

Figuur 3. Sylsbrêge vanuit het noorden

Figuur 4. Sylsbrêge vanuit het oosten

Aan de noordwestzijde van de brug ligt in de weg Op 'e Syl een grote duiker. Deze duiker verbindt de Wide Grou met de (oude) Mûzel. De duiker is doorvaarbaar voor zeer kleine (motor)bootjes.

Het perceel agrarisch grasland is vrij extensief in gebruik. Ten tijde van het veldbezoek werden er schapen en paarden geweid.

Figuur 5. Perceel agrarisch grasland vanuit het noordwesten

Figuur 6. Perceel agrarisch grasland vanuit het zuidoosten

De Mûzel betreft ter plaatse van het plangebied een sloot met een breedte van ongeveer 6 tot 8 m.

Het parkeerterrein aan de Rijksweg betreft een geasfalteerd terrein met brede groenstroken. Tussen het parkeerterrein en de Rijksweg is een bermsloot gelegen.

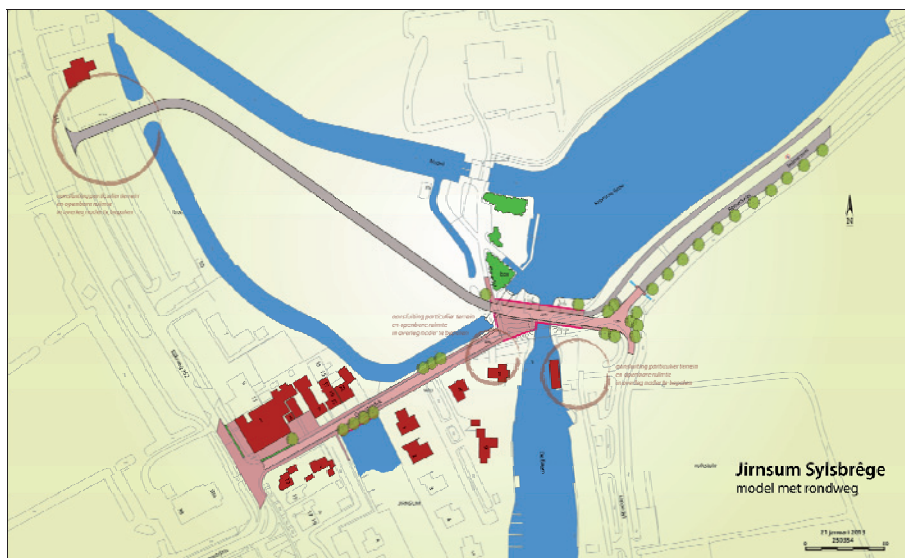

Figuur 7. Noordzijde parkeerterrein

2.3

Voorgenomen plannen

Het voornemen bestaat uit twee plannen; een nieuwe brug en een noordelijke randweg. Hieronder is een inrichtingsschets opgenomen.

Figuur 8. Inrichtingsschets Jirsum Sylsbrêge, model met rondweg

SYLSBREGGE

De bestaande Sylsbrêge zal worden vervangen door een brug met een doorvaarthoogte van 2,5 m en een minimale doorvaartbreedte van 7 tot (maximaal) 10 m. De nieuwe brug komt iets noordelijker te liggen dan de bestaande brug. De brug wordt opgetrokken uit muren van beton met een voormetseling en wordt voorzien van een stalen leuning. De fundering van de brug bestaat uit heipalen. De oevers worden beschoeid met stalen damwand.

De bestaande duiker in de Op 'e Syl wordt vervangen door een duiker met een doorvaarthoogte van 1,5 m en een doorvaartbreedte van 5 m. In de sloot, De Mûzel, wordt in aansluiting op de duiker een houten damwand aangebracht.

Het plan voor de noordelijke randweg is nog niet concreet. Het voornemen is dat de randweg vanaf de Sylsbrêge in noordwestelijke richting loopt en vervolgens op de Rijksweg aansluit (ten zuiden van huisnummer 5). Ten behoeve van de aanleg van de weg zal onder meer een dam in De Mûzel moeten worden aangebracht.

RANDWEG

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

3

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de Friese Ecologische Hoofdstructuur uit de SVIR is uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1989 bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied op ruim 4 km ten zuidwesten van het plangebied. Het Sneekermeergebied is onder meer aangewezen als leefgebied voor meervleermuis. De verblijfplaatsen van in het Sneekermeergebied foeragerende meervleermuizen zijn tot op enkele kilometers afstand gelegen. Er is onder meer in de zomerperiode in Grou een grote kolonie aanwezig. Watergangen zoals De Boarn en Wide Grou vormen voor deze soort belangrijke vlieg- en foerageerroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied. Dergelijke vliegroutes zijn door middel van de externe werking van de Natuurbeschermingswet 1998 ook buiten de begrenzing van beschermd gebieden beschermd. Meervleermuis vliegt 10 tot 60 cm boven het wateroppervlak.

INVENTARISATIE

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermd gebieden en de aard van de ontwikkelingen zijn directe negatieve effecten op beschermd gebieden niet te verwachten.

EFFECTEN

Eventuele externe effecten worden alleen ten aanzien van meervleermuis verwacht. Om zekerheid over een vliegroute te verkrijgen, is een vleermuisinventarisatie nodig. Om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, zijn de volgende aspecten van belang.

Doorvliegopening

Ten aanzien van meervleermuis dient de vliegopening van de brug minimaal 1,5 m hoog en 4 m breed te bedragen. De beoogde doorvaarthoogte van 2,5 m en een minimale doorvaartbreedte van 7 tot (maximaal) 10 m voldoet hier ruim aan. Ook zal de nieuwe duiker ten westen van de Sylsbrêge passeerbaar worden voor meervleermuizen.

Van belang is dat de minimale doorvliegopening ook tijdens de sloop en nieuwbouwwerkzaamheden in acht dient te worden genomen. Alleen overdag (tussen zonsopkomst en -ondergang) en tijdens de winterslaaperperiode (oktober tot en met februari, maar is afhankelijk van weersomstandigheden) hoeft hier niet aan voldaan te worden, aangezien meervleermuis op deze momenten geen gebruik maakt van vliegroutes.

Verlichting

Verder is het van belang dat er geen toename van verlichting van het wateroppervlak en een zone van 1 m daarboven plaatsvindt. Meervleermuis is gevoelig voor verstoring door verlichting. Er is nog veel onbekend over lichtverstoring op vleermuizen. Uit onderzoek blijkt dat in ieder geval een verlichting van het wateroppervlak van 0,6 lux een versturende werking heeft. Op de brug mag dan ook geen (straat)verlichting worden aangebracht dat over het wateroppervlak uitstraalt. Buiten de winterslaaperperiode van meervleermuis mag tussen zonsopkomst en -ondergang geen werkverlichting worden gebruikt. Ook andere werkzaamheden, zoals heiwerkzaamheden, kunnen in deze periode verstrend zijn.

Ook moet een toename van uitstraling van verlichting (koplampen) van het verkeer over het water voorkomen worden. Doordat het verkeer in de nieuwe situatie vanuit Jirsum langer rechtdoor blijft rijden richting de Wide Grou, zal er mogelijk een toename optreden van lichtuitstrooiing over de Wide Grou. Dit kan worden voorkomen door een (deels) gesloten brugleuning.

CONCLUSIE

Gezien de aard van de ingrepen zijn geen directe negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten. Een uitzondering hierop vormt een verstoring van de vliegroute van meervleermuis boven De Boarn en de Wide Grou. Bij een daadwerkelijke verstoring van de foerageroute van meervleermuis is het onwaarschijnlijk dat een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zal worden afgegeven. Verstoring kan immers worden voorkomen.

3.2

Streekplan - Natuur

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (en bijbehorende Besluit algemene regels ruimtelijke ordening). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de

provinciale EHS is uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân.

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. Ten behoeve van de bescherming van weidevogelgebieden is aanvullend het Werkplan Weidevogels Fryslân 2007-2013 opgesteld.

NATUUR BUITEN DE EHS

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan gebieden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als EHS of natuur buiten de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen in het kader van de EHS, ligt op een afstand van een kleine 2 km ten zuiden van het plangebied. Het betreft hier een klein moerasgebied dat is gelegen in de oksel van De Boarn en het Prinses Margrietkanaal. Daarnaast zijn de Nije Wjittering en de Kromme Knilles deels aangewezen als ecologische verbindingszone. Door de in de nabijheid gelegen bebouwing en opgaand groen heeft het plangebied geen belangrijke waarde voor weidevogels.

INVENTARISATIE

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen, zijn geen negatieve effecten op beschermde natuurwaarden in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid te verwachten.

EFFECTEN

De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

CONCLUSIE

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet, worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken (samenvatting Nationale Databank Flora en Fauna (1), zie bijlage 2), verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Het plangebied is half juni 2013 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1). Gezien de aard van het plangebied en op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van de meeste soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied. Alleen van de soortgroep vissen is een onvoldoende beeld ontstaan.

VELDBEZOEK

4.1

Vaatplanten

Rond de Sylsbrêge zijn de oevers deels beschoeid. Langs de oevers is een ruige oevervegetatie met onder meer bitterzoet, harig wilgenroosje, kleine lisdodde en riet aanwezig. In het water groeit gele plomp. De ruigte gaat over in grote brandnetel, fluitenkruid, hondsdraf en robertskruid. Nabij de brug staan twee grote exemplaren schietwilg.

INVENTARISATIE

De Mûzel is een brede sloot met langs de oever veel liesgras en verder gele lis, gele waterkers en waterzuring. In het water groeit verder gele plomp. Ook werden hier enkele exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem aangetroffen.

Het agrarische grasland is vrij extensief in gebruik. Tussen het gras staan soorten als kruipende boterbloem en veldzuring.

Rond het parkeerterrein zijn brede groenstroken aangelegd welke in hoofdzaak gevormd worden door berk en plataan. Er is een dichte ondergroei van onder meer eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, Spaanse aak en veldiep aanwezig. Tussen het bosplantsoen staat verder grote brandnetel, fluitenkruid, hondsdrif en robertskruid.

Tijdens het veldbezoek is voor wat betreft beschermde plantensoorten alleen de licht beschermde zwanenbloem aangetroffen. Op basis van de NDFF komt naar voren dat in de omgeving verder de licht beschermde dotterbloem is aangetroffen. Deze soort is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden ook andere beschermde soorten niet in of direct rond het plangebied verwacht.

EFFECTEN Bij het vergraven van de watergangen worden exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem vernield. Zwanenbloem is een oeverplant van matig tot zeer voedselrijke, stilstaande of zwak stromende zoete wateren. De plant komt voornamelijk voor in ondiepe sloten en in de oeverzone van vaarten en kanalen. Zwanenbloem profiteert van zeer ruw schonen en vergraven van sloten waarbij de plant sterk verbrokkelt en in de vernielde oever veel kiemplexen vrijkomen.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen kunnen enkele exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem worden beschadigd en/of kan de standplaats worden vernietigd (artikel 8). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor artikel 8 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten hoeft voor deze soort geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten, omdat in het plangebied geen bebouwing aanwezig is en in de bomen geen geschikte holten aanwezig zijn. Het plangebied zal wel een onderdeel vormen van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Daarnaast zal De Boarn en Wide Grou een vlieg- en foerageerroute vormen van meervleermuis. De functie van het plangebied voor meervleermuis is reeds in paragraaf 3.1 besproken. Meervleermuis vliegt 10 tot 60 cm boven het wateroppervlak. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd.

Negatieve effecten op het foerageergebied van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis worden niet verwacht. Door barrièrevorming en een overmatige verlichting kan de vlieg- en foerageerroute van meervleermuis over De Boarn en Wide Grou worden verstoord. Om zekerheid over een vliegroute te verkrijgen, is een vleermuisinventarisatie nodig. In paragraaf 3.1 is hierop reeds ingegaan. De negatieve effecten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook relevant in het kader van de Flora- en faunawet.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.3

Zoogdieren - overige

De ruige, grazige delen van het plangebied vormen geschikt leefgebied voor soorten als bosmuis, egel en huisspitsmuis. In agrarische graslanden worden onder meer haas en veldmuis verwacht. Het betreft hier alleen licht beschermde soorten.

INVENTARISATIE

Op basis van de NDFF kan de middelzwaar beschermde soort steenmarter in de omgeving van het plangebied worden verwacht. Het plangebied heeft voor deze soort geen belangrijke waarde.

Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende soorten verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

CONCLUSIE

Om invulling te geven aan de zorgplicht is het zeer wenselijk dat het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden zoveel mogelijk ongeschikt voor dieren wordt gemaakt. Dit kan onder meer worden bewerkstelligd door de vegetatie in het terrein enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden kort af te

ZORGPLICHT

maaieren. In de tussenliggende dagen zullen diersoorten zoals (spits)muizen het terrein verlaten, omdat er niet voldoende dekking aanwezig is.

4.4

Vogels

INVENTARISATIE	<p>Het plangebied is door de aanwezigheid van opgaand groen geschikt broedgebied voor vogels. Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied onder meer boerenzwaluw, meerkoet, merel, putter, rietzanger en Turkse tortelduif waargenomen. Boerenzwaluw heeft een nest onder (tegen de stalenconstructie) de fietsbrug.</p> <p>Verblijfplaatsen van vogels die gebruik maken van een vaste verblijfplaats zijn niet in of direct rond het plangebied aangetroffen en worden gezien de terreinomstandigheden hier ook niet verwacht.</p>
EFFECTEN	<p>Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. De nieuwe situatie is echter ook weer geschikt voor broedvogels. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord.</p>
CONCLUSIE	<p>Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.</p>

4.5

Amfibieën

INVENTARISATIE	<p>De watergangen vormen geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën, zoals bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Meerkikker is tijdens het veldbezoek ook gezien en gehoord. Het agrarische grasland heeft voor amfibieën slechts een zeer beperkte waarde. Voornoemde soorten zijn allen licht beschermd. Zwaarder beschermde soorten worden gezien de terreinomstandigheden en op basis van de NDFF niet binnen het plangebied verwacht.</p>
----------------	--

Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën veranderen, maar niet als zodanig verloren gaan. Bij graafwerkzaamheden zullen echter terreindelen worden vergraven, waardoor (overwinterings)verblijfplaatsen worden verstoord en/of vernietigd. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren worden verwond of gedood.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden verwond en gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

CONCLUSIE

4.6

Reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt uit het raadplegen van de NDFF naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van reptielen bekend zijn. Er worden daarom geen reptielen binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op reptielen verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.7

Vissen

De betreffende watergangen vormen geschikt leefgebied voor vissen. Ter plaatse van de ontwikkelingen zijn ook delen met een natuurlijke oevervegetatie aanwezig. Uit de NDFF komt naar voren dat op korte afstand van het plangebied de middelzwaar beschermde kleine modderkruiper en rivierdonderpad zijn aangetroffen. Het is goed mogelijk dat deze soorten ook ter plaatse van de beoogde ontwikkelingen voorkomen.

INVENTARISATIE

Kleine modderkruiper en rivierdonderpad zijn bodemvissen die bij gevaar wegvluchten in de modder en onder objecten, zoals stenen en boomwortels. Bij (graaf)werkzaamheden kunnen dan ook exemplaren worden verwond of gedood. Daarnaast hebben hei- en trilwerkzaamheden (aanbrengen damwand) een sterk versturende werking op vissen.

EFFECTEN

CONCLUSIE Op basis van het verkennend veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een onvolledig beeld van de soortengroep vissen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden verwacht. Aanvullend onderzoek is nodig om de aanwezigheid van beschermde soorten en de gevolgen in beeld te brengen.

4.8

Dagvlinders

INVENTARISATIE Bij de huidige inrichting en het gebruik is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor ongewervelden. Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden. Op basis van de NDFF komt ook naar voren dat er ook geen waarnemingen van beschermde ongewervelde diersoorten uit de ruime omgeving bekend zijn. Binnen het plangebied kunnen wel enkele algemene, niet beschermde soorten worden verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn onder meer de libelsoorten lantaarntje, grote roodoogjuffer en variabele waterjuffer waargenomen.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroepen dagvlinders, libellen en overige ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

Conclusies en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid (Verordening Romte Fryslân) liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen directe negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Een uitzondering hierop vormt een eventuele verstoring van de vliegroute van meervleermuizen boven de Wide Grou en De Boarn. Meervleermuis is een soort die is gespecialiseerd in het foerageren boven grote open wateren, zoals het Sneekermeer. Er is onder meer in de zomerperiode in Grou een grote kolonie aanwezig. Meervleermuis vliegt 10 tot 60 cm boven het wateroppervlak. De in paragraaf 3.1 uitgewerkte aspecten doorvliegopening en verlichting dienen in acht genomen te worden om negatieve effecten te voorkomen. Het is verstandig de ruimtelijk relevante aspecten in het bestemmingsplan te waarborgen. Gezien de plannen is het onwaarschijnlijk dat een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zal worden afgegeven indien negatieve effecten niet worden voorkomen.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat binnen het plangebied beschermde soorten te verwachten zijn. In het kader van de Flora- en faunawet zijn de navolgende aspecten van belang.

Met betrekking tot de soortgroep vissen is een onvoldoende beeld ontstaan. In de omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van de op basis van de Flora- en faunawet middelzwaar beschermde kleine modderkruiper en rivierdonderpad bekend. Aanvullend onderzoek is nodig om te bepalen of een verbodsovertreding zal plaatsvinden. Indien vast komt te staan dat er een verbodsovertreding zal plaatsvinden, zal onderzocht moeten worden of er gewerkt kan worden volgens een vastgestelde gedragscode of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. Aangezien het om middelzwaar beschermde soorten gaat en de aantasting van het leefgebied beperkt is, ligt het in de verwachting dat een ontheffing verkregen kan worden.

VISSEN

MEERVLEERMUIS	De Wide Grou en De Boarn vormen naar verwachting een vliegroute van meervleermuis. Meervleermuis is op basis van de Flora- en faunawet streng beschermd. In het kader van de Flora- en faunawet spelen dezelfde aspecten als bij de Natuurbeschermingswet 1998 (zie paragraaf 5.1).
BROEDVOGELS	Verspreid over het plangebied kunnen vogels tot broeden komen. Alle inheemse vogelsoorten zijn op basis van de Flora- en faunawet streng beschermd. Voor het verstoren en vernietigen van in gebruik zijnde nesten, kan in eerste instantie geen ontheffing worden verkregen. Bij de planning en uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden dient daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels om zo een verbodsovertreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.
LICHT BESCHERMDE SOORTEN	Voor de aanwezige licht beschermde soorten in de soortgroepen vaatplanten, zoogdieren en amfibieën geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden onder voorwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

De gemeenteraad kan na overweging van de gegeven argumenten ten aanzien van Natura 2000-gebieden het bestemmingsplan vaststellen.

Bronnen

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 17 juni 2013 door de heer ing. D.J. Venema bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een hal bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 20 °C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

6.2

Gegevens

1. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen.
Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl. Een samenvatting van waargenomen soorten is te vinden in de bijlagen.

6.3

Literatuur

2. Anne-Jifke Haarsma, De meervleermuis en Natura 2000 in Nederland, Heemstede, 8 augustus 2012.
3. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
4. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, (Soortenstandaard, Bescherm de soort Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*), december 2011.
5. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
6. Koese, B., E.P. de Boer, J.G.M. Guppen, J. Schut & J. Tienstra, De gestreepte waterroofkever in Zuidoost-Friesland: inhaalslag 2008, EIS-Nederland, Leiden 2008.

7. Kuijper, D.P.J., J. Schut, D. van Dullemen, H. Toorman, N. Goossens, J. Ouwehand & H.J.G.A. Limpens, Experimental evidence of light disturbance along commuting routes of pond bats (*Myotis dasycneme*), *Lutra*, 51:1, 2008.
8. Melis, J. (coördinatie), *Vissen in Fryslân, Werkatlas, Wetterskip Fryslân*, maart 2012.
9. Melis, J. (redactie), *Werkatlas Zoogdieren van Friesland (verspreiding tot 15 november 2011)*, Zoogdierverseniging, januari 2012.
10. Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefebvre, A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, *De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata) (verspreidingsperiode <1980-1999) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.*
11. Provincie Fryslân, *Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013*, GS 18 juli 2006.
12. Stichting RAVON, *Waarnemingenoverzicht 2011 (verspreidingsperiode 2002-2011)*, RAVON 46, jaargang 14 (4): blz. 92-104.
13. *Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006)*, EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
14. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), *Speciale beschermingszones en beschermden soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005)*, A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Samenvatting Nationale Database Flora en Fauna

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

TABEL 1	<p>Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voorzover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.</p>
TABEL 2	<p>Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. - De activiteit moet een redelijk doel dienen.
TABEL 3	<p>Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn. - De activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. - Er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn. - Er wordt zorgvuldig gehandeld. - Er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	<p>Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.</p>
AFWIJZING	<p>Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een</p>

afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

GEDRAGSCODE

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

BEOORDELING

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal.
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt.
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland.
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt.
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam.
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam.

- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam.
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden).
- Staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten.
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

VERGUNNING

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

ORIËNTATIEFASE/ VOORTOETS

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de ecooloog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objec-

tief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuurmonument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.

VERGUNNINGAANVRAAG

Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende redenen van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.

ADC-CRITERIA

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.

INSTANDHOUDINGSDOELEN

Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internet-site van het Ministerie van EZ (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.

AANGEWEZEN

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur (doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet

BEHEERPLANNEN

binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden conceptbeheerplannen beschikbaar.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMING

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecooloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de EHS het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecooloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

Bijlage 2. Samenvatting Nationale Database Flora en Fauna

Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportaal

geraadpleegd op: 17-6-2012

zoekcriteria: vanaf 01-01-2000

km-hokken 181-565, 181-566, 181-567, 182-565, 182-566,
182-567, 183-565, 183-566 en 183-567

beschermde soorten Ffw

alleen volledig binnen zoekgebied

resultaat: 464 records

soort	soortgroep	bescherming
Meerkikker	amfibie	licht
Zwanenbloem	vaatplant	licht
Gewone dotterbloem	vaatplant	licht
Egel	zoogdier	licht
Tweekleurige vleermuis	zoogdier	licht
Huisspitsmuis	zoogdier	licht
Haas	zoogdier	licht
Veldmuis	zoogdier	licht
Bosmuis	zoogdier	licht
Ree	zoogdier	licht
Mol	zoogdier	licht
Bunzing	zoogdier	licht
Kleine modderkruiper	vis	middelzwaar
Rivierdonderpad	vis	middelzwaar
Steenmarter	zoogdier	middelzwaar
Aalscholver	vogel	streng
Grote Zaagbek	vogel	streng
Zwarte Kraai	vogel	streng
Boomvalk	vogel	streng
Kolgans	vogel	streng
Knobbelzwaan	vogel	streng
Putter	vogel	streng
Grote Zilverreiger	vogel	streng
Kramsvogel	vogel	streng
Ijsvogel	vogel	streng
Smient	vogel	streng
Roodborst	vogel	streng
Visdief	vogel	streng
Winterkoning	vogel	streng
Slechtvalk	vogel	streng
Kievit	vogel	streng
Bergeend	vogel	streng
Blauwe Kiekendief	vogel	streng
Rietzanger	vogel	streng
Tjiftjaf	vogel	streng
Fazant	vogel	streng

Buizerd	vogel	streng
Spotvogel	vogel	streng
Gaai	vogel	streng
Bruine Kiekendief	vogel	streng
Meerkoet	vogel	streng
Ekster	vogel	streng
Zilvermeeuw	vogel	streng
Ooievaar	vogel	streng
Koolmees	vogel	streng
Wilde Eend	vogel	streng
Witte Kwikstaart	vogel	streng
Krakeend	vogel	streng
Grauwe Gans	vogel	streng
Torenvalk	vogel	streng
Grauwe Vliegenvanger	vogel	streng
Gierzwaluw	vogel	streng
Zwartkop	vogel	streng
Houtduif	vogel	streng
Waterhoen	vogel	streng
Kwartel	vogel	streng
Merel	vogel	streng
Boerenzwaluw	vogel	streng
Grutto	vogel	streng
Scholekster	vogel	streng
Spreeuw	vogel	streng
Blauwe Reiger	vogel	streng
Tuinfluitier	vogel	streng
Kuifeend	vogel	streng
Kauw	vogel	streng
Brandgans	vogel	streng
Koperwiek	vogel	streng
Grote Bonte Specht	vogel	streng
Tafeleend	vogel	streng
Witgat	vogel	streng
Staartmees	vogel	streng
Dodaars	vogel	streng
Rietgors	vogel	streng
Fuut	vogel	streng
Stormmeeuw	vogel	streng
Boomkruiper	vogel	streng
Roek	vogel	streng
Vink	vogel	streng
Huisemus	vogel	streng
Havik	vogel	streng
Ringmus	vogel	streng

Colofon

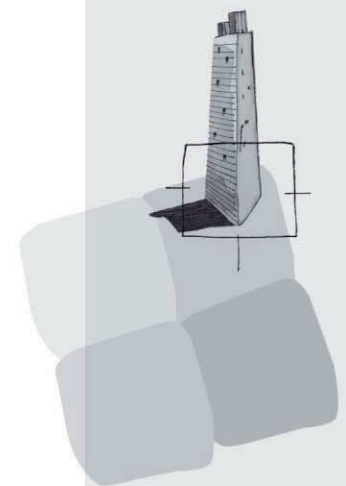
Opdrachtgever
Gemeente Boarnsterhim

Contactpersoon
Mevrouw N. de Visser-de Vries

Rapport
BügelHajema Adviseurs
De heer D. Venema

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
De heer D. Terpstra

Projectnummer
025.00.08.10.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort